Smiljana *Polugić*

NO LIMITS

Krk, Galerija Decumanus
11. – 25. 9. 2020.

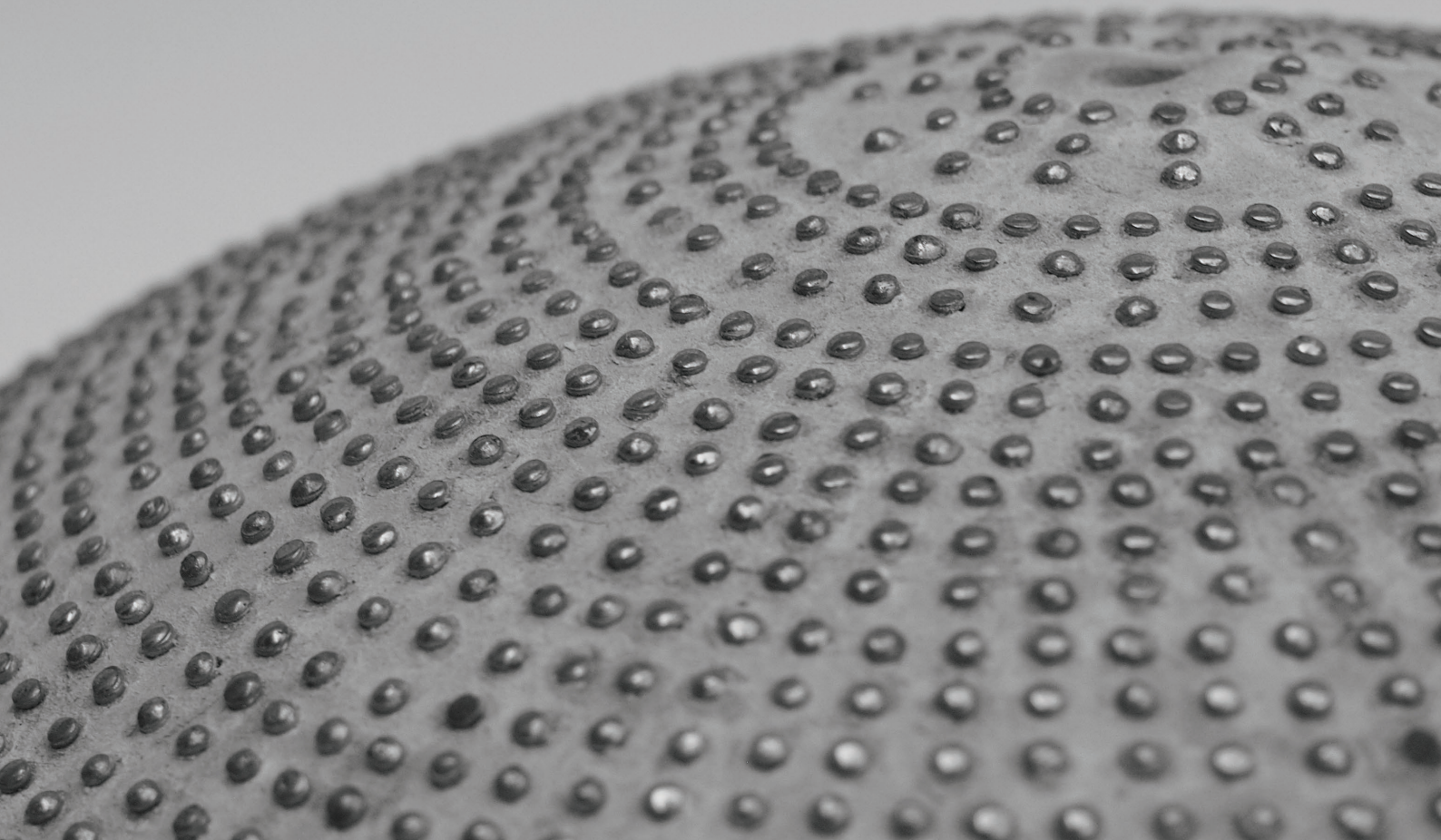

Smiljana *Polugić*

NO LIMITS

Krk, Galerija Decumanus
11. – 25. 9. 2020.

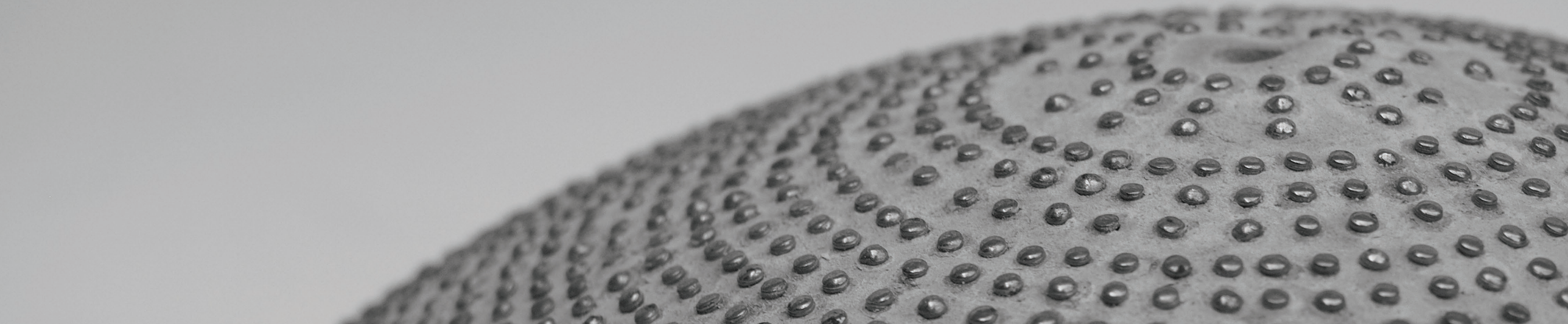

TAKTILNA KOMUNIKACIJA

Bruna *Justinić*

Umjetnost je oblik posredne komunikacije među ljudima putem umjetničkih djela. Većina vizualnih umjetnosti, kao što im to govori i samo ime, doživljava se organom vida i ukoliko se netko od aktera u navedenom komunikacijskom kanalu ne može koristiti očima, stvara se šum ili pak potpuna nemogućnost komunikacije. Smiljana Polugić svojim minimalističkim skulpturama pronalazi način za uklanjanje tih poteškoća. Suprotno galerijskim praksama izraženim natpisom "Molimo ne dirati", njene skulpture pozivaju na interakciju cijelom svojom površinom koju trebamo razgledati dodirom. Ohrabruju nas da umjesto očiju koristimo osjet koji se prvi razvija i kojim procesuiramo najrazličitije informacije – od oblika, teksture, pritiska, čak i boli – osjet dodira.

Izborom morskog ježinca kao motiva za izložbu inspiriranu autoričinim iskustvom rada sa slijepim i slabovidnim osobama iz udruge "Dodir", dobivamo višeslojnu metaforu. Morski ježinci koriste svoje tijelo kako bi "gledali" i kako bi se orijentirali u prostoru. Jedinstvena morfologija koju karakteriziraju krhko tijelo i oštri šiljci, možda na prvi pogled asocira nešto što bismo radije zaobišli, no ukoliko se riješimo straha i/ili predrasuda, skupimo hrabrosti da pružimo ruku, oni će komunicirati s nama. Upravo zato su ove skulpture čvrstih formi, čistoće oblika i volumena, rađene po mjeri ljudskih ruku, a izbor materijala je potpuno prilagođen motivu.

Višeglasna fuga izvedena u gipsu i glini varijacijama provodi glavnu temu kroz više dionica. Prva dionica su crteži kojima se u opus uvodi motiv ježinca. Po prvi puta izloženi crteži u tušu, početak su istraživanja matrice bodlji i tijela morskih ježinaca i jedinstvena prilika da upoznamo stvaralački proces umjetnice. Odvažnim pokretima ruke, gradi snažan ritmički volumen gdje svaka dobivena forma uvjetuje onu sljedeću izrađujući misaoni lanac između samih crteža i skultpura. Crteži se polako apstrahiraju do ciklično ispisanih poruka u Brailleovom pismu, pomalo nalikujući na kartografske prikaze (vidjet ćemo ih prevedene u skulpturu u trećoj varijaciji teme).

Sljedeća dionica je razrada teme u trodimenzionalnom obliku gdje su glatke, snježno bijele kuglaste figure polazište za daljnje istraživanje odnosa formi, te dinamike i ritma koje stvaraju bodlje na zatvorenom tijelu. Čavli zabijeni u meko tkivo skulpture, neka su vrsta pomalo agresivne invazije i prodiranja, oblik kontrolirane destrukcije kojom se izražava jedna od primarnih preokupacija autorice – veza između suprotstavljenih materijala, oblika i tekstura, odnosa mekanog i krhkog, naspram oštrog i čvrstog, većine i (invaliditetom) izdvojenog pojedinca. Iako stvaraju određenu napetost i nelagodu, upravo pomoću čavala se skulptura/ježinac otvara prema prostoru/svijetu... Čavli/bodlje povećavaju prostor skulpture i stvaraju prozračni, polupropusni epitelni sloj u kojem se gubi granica između dodira i dodirnutog.

Treća i posljednja faza jest dezintegracija, na koncu ostaju samo raspadnute ljušture, zemljani napuknuti skeleti koji čine polje ostataka, poput kakvog arheološkog nalazišta. Do izraza dolazi eliptična morfologija i interes umjetnice za nevidljive pokrete i snagu prirode koja vodi do preobrazbe. Izborom ovalnih formi dragih kiparima 20. st. poput Barbare Hepworth, Henry Moorea, Dušana Džamonje (s kojim dijeli i interes za igru suprotstavljanja materijala), radi suvremenu interpretaciju modernističke skulpture ogoljujući ideju morskog ježinca na njegovu esenciju – krhki oklop i oštri sloj bodlji (ovaj put s unutarnje strane, ostavljajući na kori poruke u Brailleovom pismu). Slična je navedenim autorima samo po formi, jer idejno kreće u neka posve nova istraživanja, koja se udaljuju od apstraktnih tendencija 20. st.

Više od bilo koje umjetničke forme, skulptura ima izraženu vezu s rukama i dodirom, posebice ukoliko se izvodi u podatnim materijalima. Skultpura je namijenjena prije svega dodiru (prilikom stvaranja, te posljedično i prilikom obilaska) i kao takva, idealna je za ovakvu vrstu istraživanja jer otvara taktilni komunikacijski put, te slijepim i slabovidnim osobama pruža direktan doživljaj umjetničkog djela, a ostalima dodatnu, vjerujemo, obogaćujuću dimenziju pogleda.

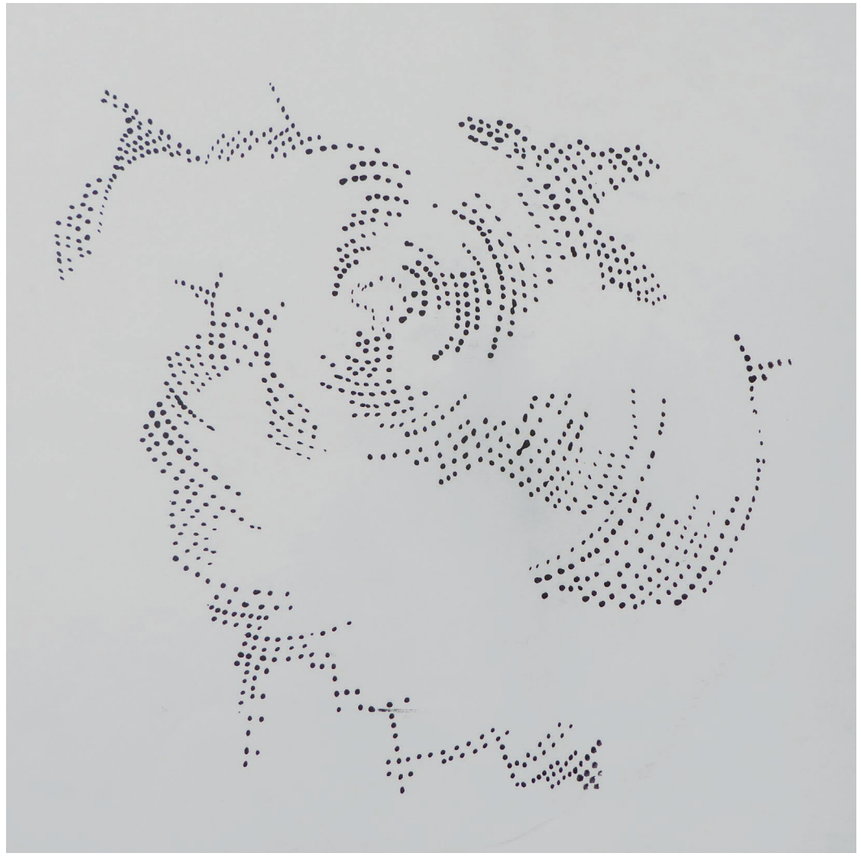

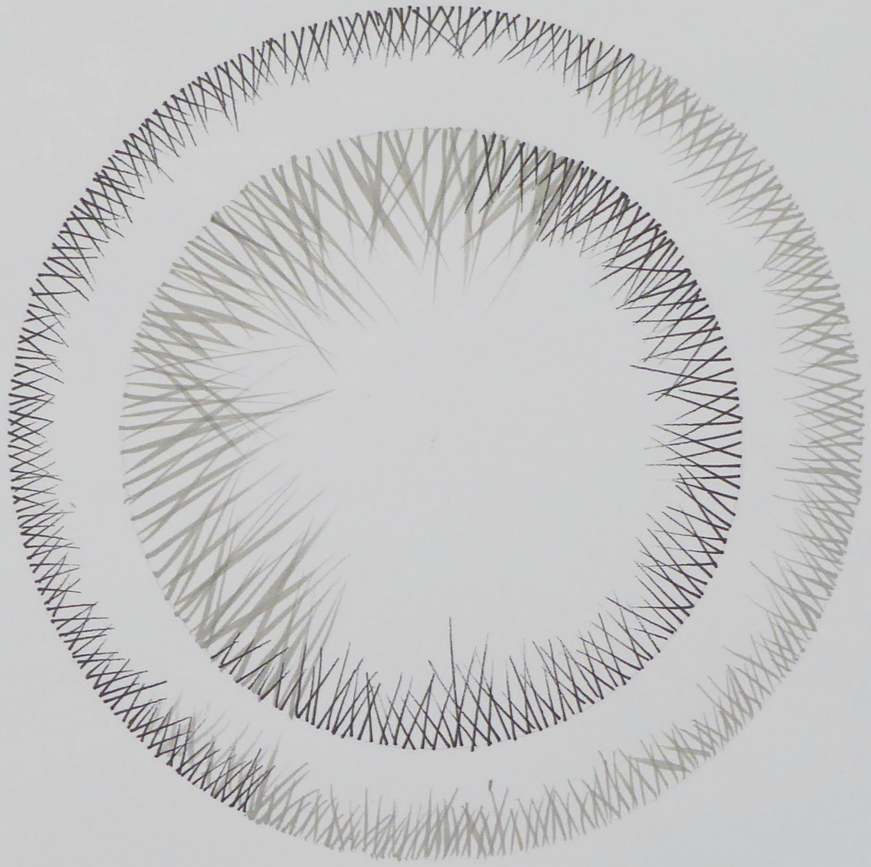

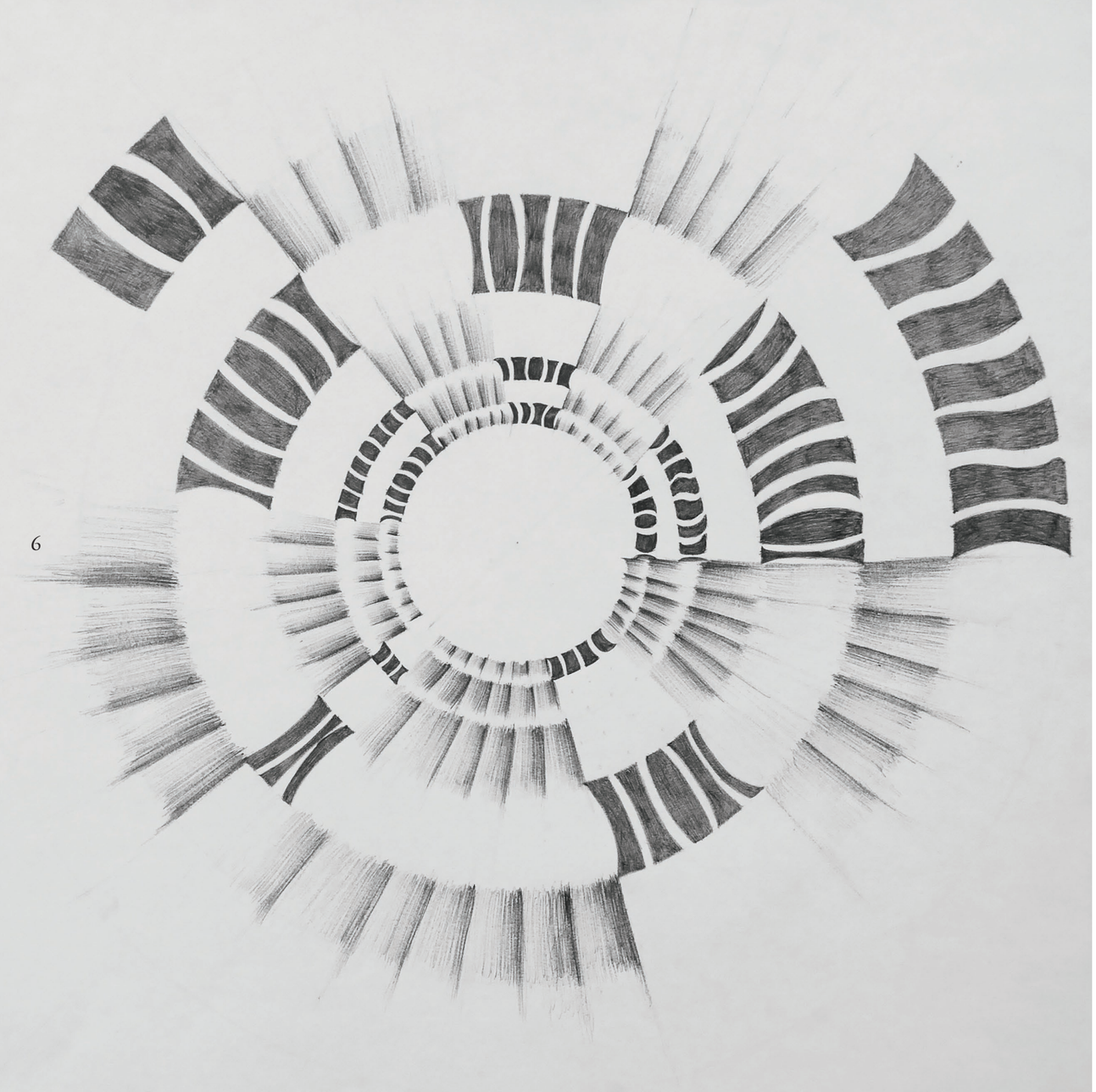

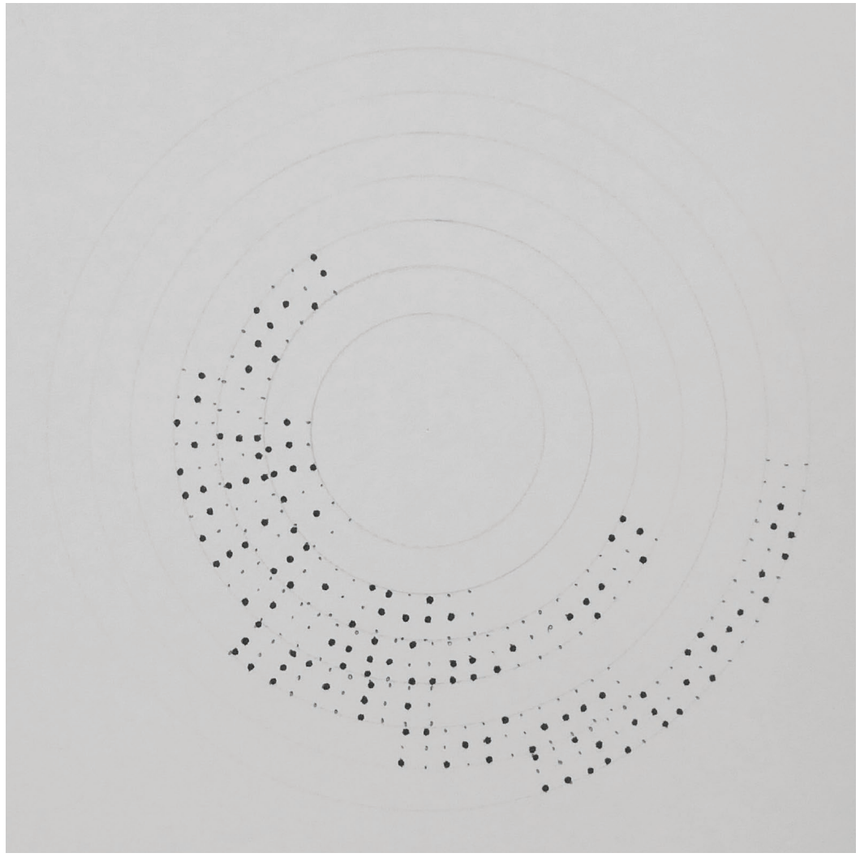

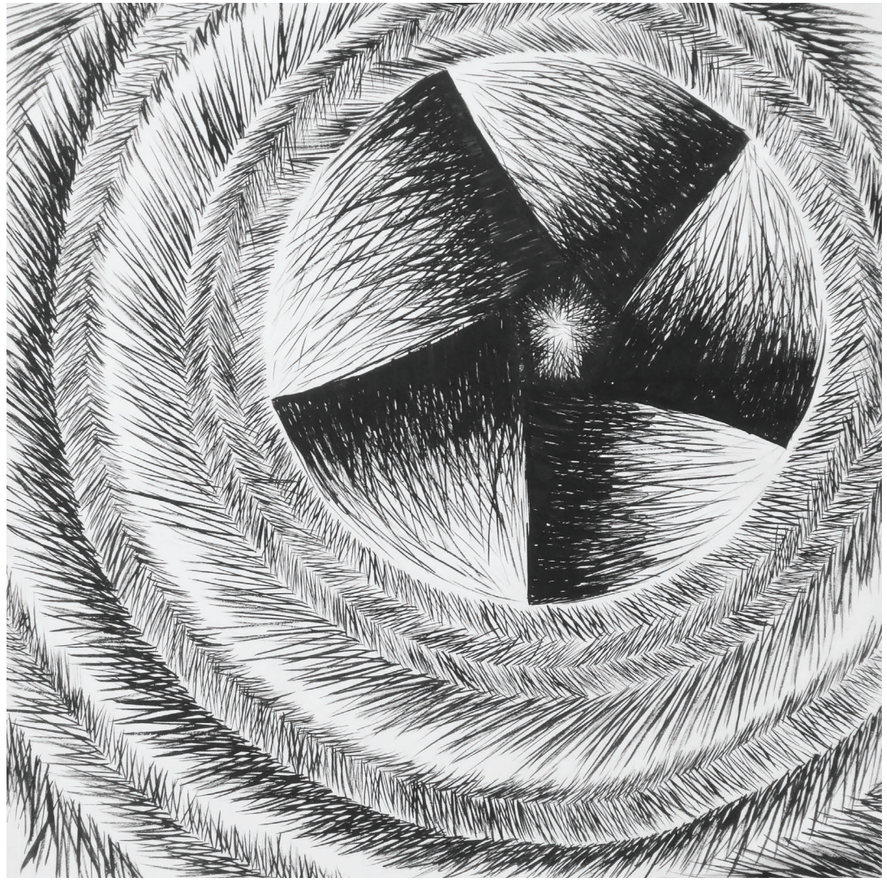

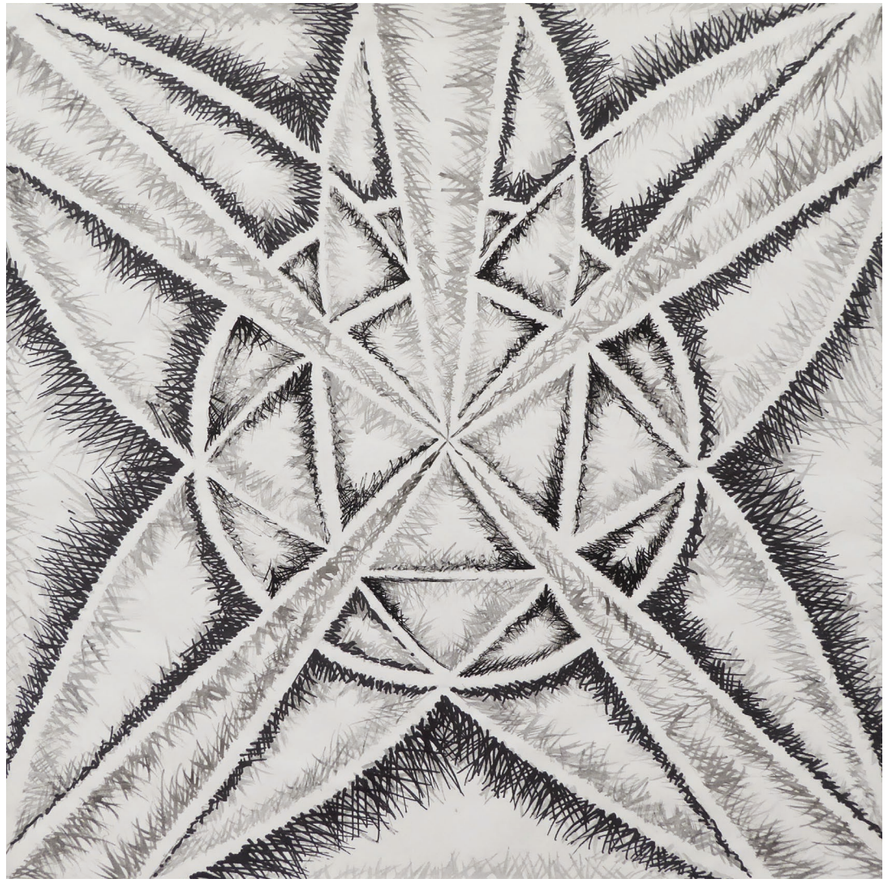

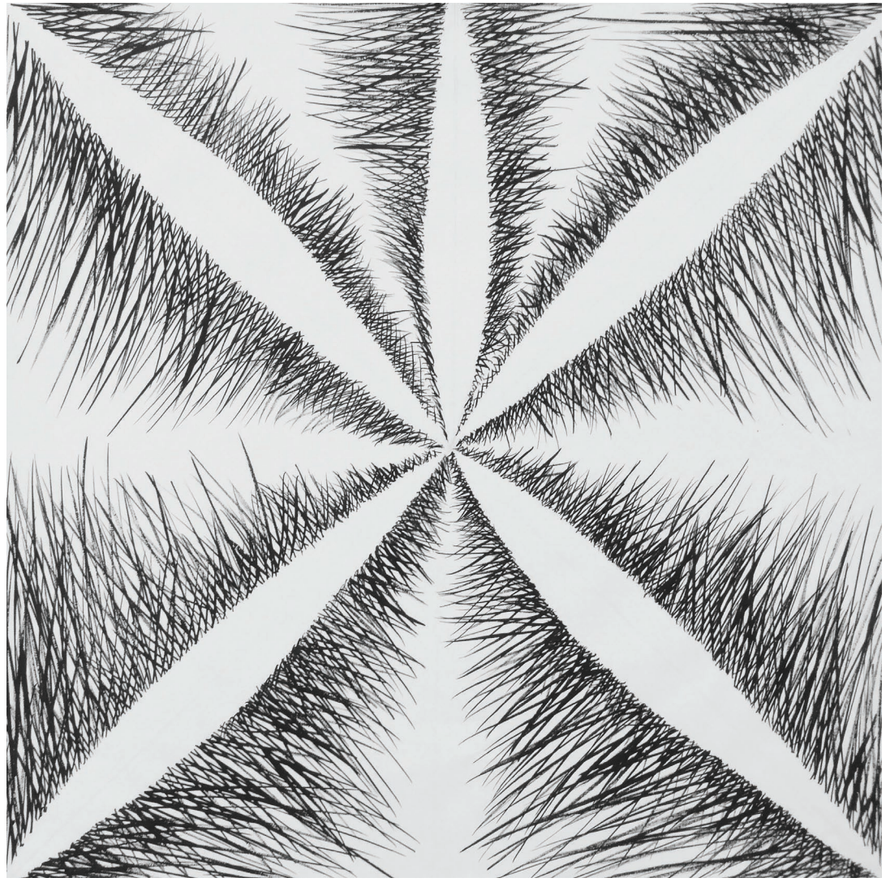

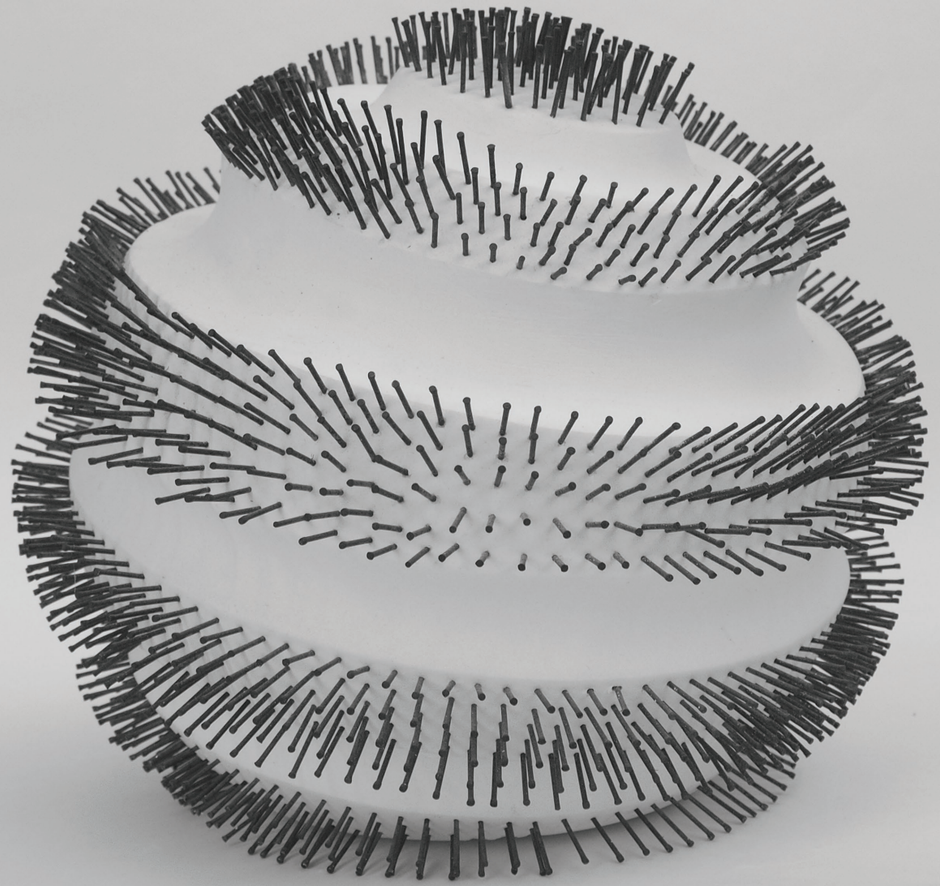

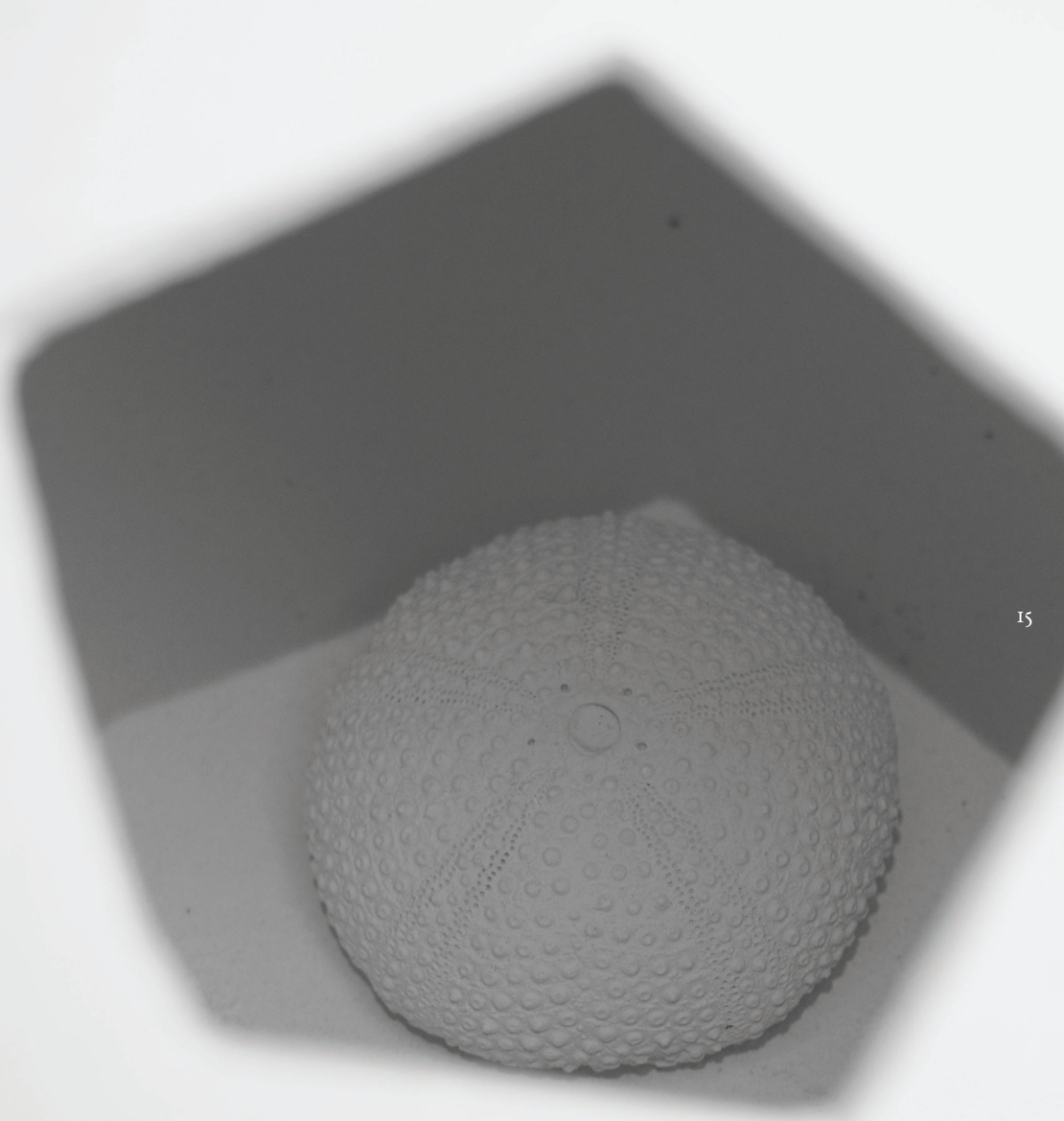

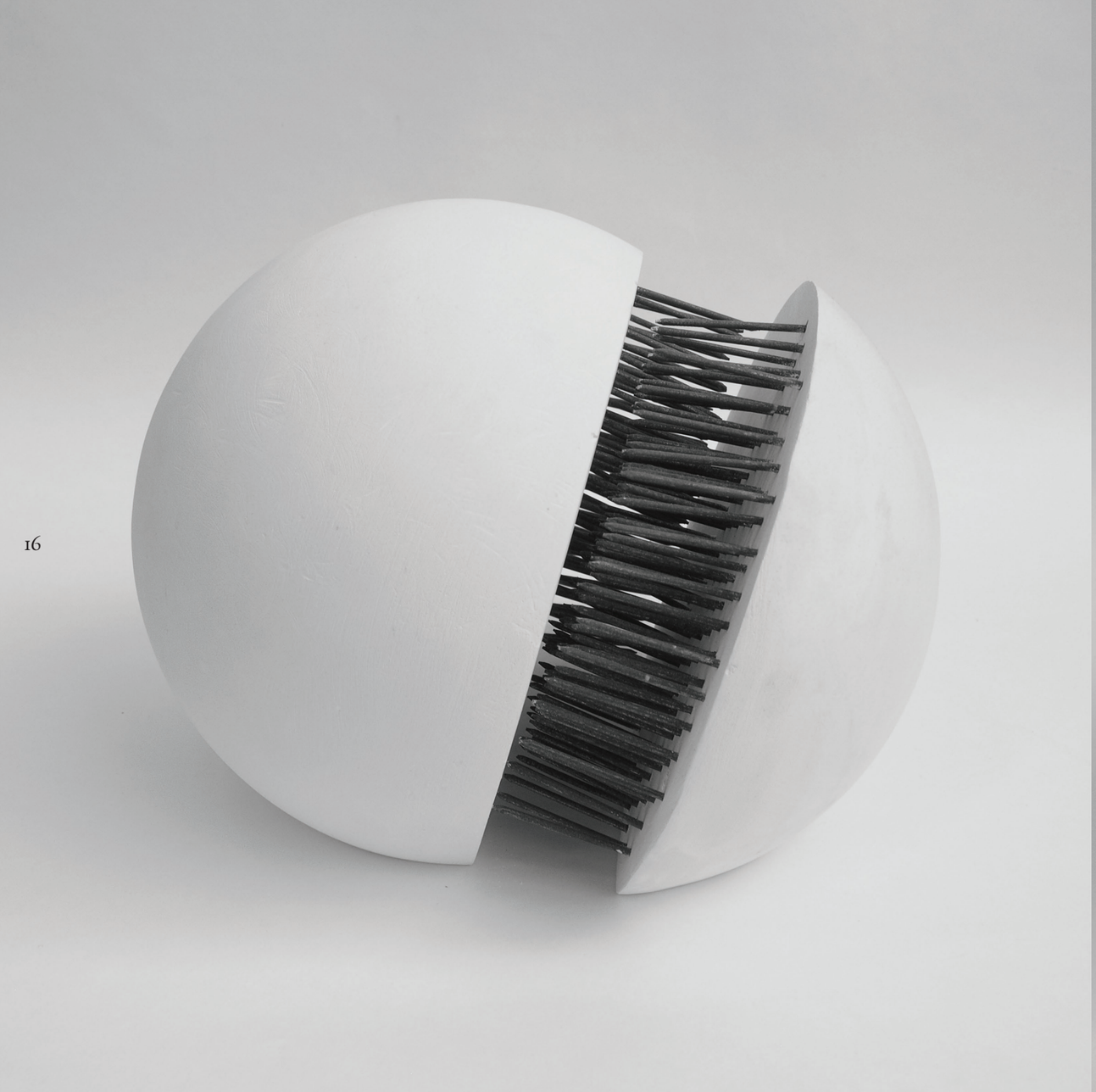

BIOGRAFIJA AUTORICE

VOLAK1@GMAIL.COM

Smiljana Polugić rođena je 1983. u Rijeci. Diplomirala je kiparstvo na Accademia di Belle Arti u Veneciji u klasi prof. La Bruna Giuseppea. Godine 2017. postaje članicom HDLU-a Rijela. Dosad je izlagala na nekoliko skupnih i samostalnih izložbi u Hrvatskoj i inozemstvu.

Skupne izložbe:

2018. Galerija Atrij, Tržić, Sovenija, "Med naravo in umetnostjo – Dovžanova sutjeska"
2017. Galerija Mali salon, Rijeka, "Dijalog s Milom Kumbatović: Jasna Šikanja – Smiljana Polugić"
Galerija Lapidarij, Omišalj, "Dijalog s Milom Kumbatović: Jasna Šikanja – Smiljana Polugić"
Galerija Šilo, Šilo, humanitarna izložba "Za Tea"
Pomorski i povijesni muzej Hrvatskog primorja Rijeka, Rijeka
2015. Atelier 3+10, Mestre, Venezia, "TIME TO BUILD"
2012. Centro culturale – CZ95,Giudecca,Venezia, "Riemersioni"
2011. Završna izložba studenata na Akademiji di belle Arti, klase prof. Marte Allegri i prof. La Bruna Giusseppe, skulpture: "Ježevi"
Galerija Decumanus, Krk, skulptura: "Morski jež"
2009. Galerija Dagmar, Krk, skulpture: "Ježevi"
2008. Galerija Dagmar, Krk, instalacija: noćni ormarić "Disko"
2002. Galerija Kortil, Rijeka, ambijentalna lampa

Samostalne izložbe:

2016. Galerija Toš, Punat
2020. Galerija Decumanus, Krk, "No Limits"

IMPRESSUM

Nakladnik:
Centar za kulturu Grada Krka
Trg Sv. Kvirina 1, 51500 Krk
051 220 041; kultura@gradkrk.net
grad-krk.hr

Za nakladnika:
Maja Parentić

Urednici:
Igor Gržetić; Smiljana Polugić

Predgovor:
Bruna Justinić

Grafičko oblikovanje:
Igor Gržetić

Postav:
Smiljana Polugić; Saša Lončarić

Izložba je realizirana uz financijsku podršku:
(1) Ministarstva kulture Republike Hrvatske
(2) Primorsko-goranske županije
(3) Grada Krka
(4) Turističke zajednice Grada Krka